

חשמונאים (שעון קיץ)
כניסת השבת: 19:26
יציאת השבת: 20:28

קול ששון

פרסומים תורניים
בהלכה, הגות, אגדה ופרשת שבוע
ע"ש ששון בן שמחה לבית בוחניק ז"ל

שבת קודש
קורח
שבת וראש חודש
מפטירים:
"כֹּה אָמַר ה' הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי"
(ישעיהו פרק סו' א')

עוד מהלכות ברכת שהזינו עפ"י שו"ע – סימן רכה' ופוסקים אזורנים

הקדמה

כתב הטור "הרואה חבירו לאחר שלושים יום אומר שהחיינו ואחר י"ב חדש מברך מחיה המתים והוא שחביב עליו הרבה ושמח מאד בראייתו" בבית יוסף מצייץ כי מקורו במסכת ברכות נח: וכי מה שכתב הטור "והוא שחביב עליו..." כך כתבו שם התוספות בד"ה הרואה, וה"ר יונה מג: ד"ה הרואה את חבירו והרא"ש בסימן ט: וכתב הרשב"א בתשובה חלק ד' סימן עז שאעפ"י שאחרים נהנים בראייתו אין מברך אלא שהחיינו ולא הטוב והמטיב. וכתב עוד בתשובה בסימן עו', שמי שלא ראה את חבירו מעולם, ושלח לו כתבים אף על פי שהוא נהנה בראייתו, אינו מברך על ראייתו. וכתב עוד הרשב"א כי אינו יודע בזה חילוק בין זכרים לנקבות.

פרטי הלכות

- א. הרואה את חבירו לאחר שלושים יום, אומר: ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שהחיינו וכו', ואחר י"ב חדש מברך: מחיה מתים, והוא שחביב עליו הרבה ושמח בראייתו. (מרן בשו"ע ומשנה ברורה) ואין חילוק בין איש לאשה והיינו אם רואה אשתו ואמו בתו ואחותו כיון שהוא שמח ונהנה בראייתם. (משנה ברורה)
- ב. כתבו הפוסקים שאם ראה חכם מחכמי ישראל מברך עליו אשר חלק וגם שהחיינו אם הוא שלשים יום שלא ראה אותו. (משנה ברורה)
- ג. אם קיבל ממנו כתב או שאנשים הודיעוהו משלמו יום זעות באחרונים וספק ברכות להקל. (משנה ברורה)
- ד. טעם לכך שמברך "מחיה המתים", כתב בחידושי אגדות לפי שבכל שנה האדם נידון ברה"י ויה"כ אם למות אם לחיים ואם רואהו אחר ר"ה ויה"כ זה ואח"כ אין רואה אותו עד אחר ר"ה ויה"כ הבא הרי עבר עליו דין אם למות אם לא וע"כ אומר ברוך מחיה מתים שניצול מדין מיתה ברה"י ויה"כ: (משנה ברורה)
- ה. מי שלא ראה את חבירו מעולם, ושלח לו כתבים, אעפ"י שהוא נהנה בראייתו אינו מברך על ראייתו. (מרן בשו"ע) כיון שלא נתחבר עמו פנים אל פנים אין מעולה האהבה כל כך עד שיהיה נהנה ושמח בראייתו. (משנה ברורה)
- ו. אם נתבשר לו שילדה אשתו והוא היה במדינת הים וראהו עתה מברך שהחיינו, מפני בודאי יש לו שמחה בולדו אף שלא ראהו מעולם. (משנה ברורה)
- ז. יש אומרים שמי שנעשה בנו בר מצוה, יברך: ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שפטרני ה מעונשו של זה, וטוב לברך בלא שם ומלכות. (הרמ"א בהגה) משום שלא הוזכרה ברכה זו בגמרא (משנה ברורה) ועכשיו נהגו שלא לברך עד שעה שהנער מתפלל בצבור בתורת ש"ץ או שהוא קורא בתורה בשבת ראשונה שאז נודע לרבים שהוא בר מצוה. (משנה ברורה)
- ח. מצווה על האדם לעשות סעודה ביום שנעשה בנו בר מצוה כיום שנכנס לחופה, והיינו ביום שנכנס לשנה הארבע עשר וטעם הסעודה, משום שעכשיו נעשה איש ישראל שנצטווה במצות התורה. ואם הנער דורש הרי זו סעודת מצווה אפילו אינו באותו יום. (משנה ברורה)
- ט. הטעם לברכה זו הוא שעד עכשיו נענש האב כשחטא הבן, בשביל שלא חנכו למצות התורה, ועכשיו שנעשה איש מחוייב הוא להתחזק בעצמו למצוות ה' יתברך. (משנה ברורה)
- י. דע שאעפ"י ששוב אין עליו עניין חינוך, מכל מקום יש על האב מצות הוכחה כשרואה שאינו מתנהג כשורה וכשאינו מוחה בידו נענש עליו, מפני שאינו פחות משאר ישראל וככר אמרו חז"ל – "כל מי שיש לו למחות באנשי ביתו ואינו מוחה נתפס בעון אנשי ביתו. וכל מי שיש לו למחות באנשי עירו ואינו מוחה..." (משנה ברורה) אולם טוב ונכון שהאב והאם יתייעצו בדרכי התוכחה הנכונה, כי שלא יצא שכרם בהפסדם.

הקדמה

כתב הטור: הרואה פרי חדש מתחדש משנה לשנה מברך שהחיינו ונוהגים עתה שלא לברך עד שעת אכילה והמברך בשעת ראייה לא הפסיד ואם אינו מתחדש משנה לשנה אפילו ימים רבים שלא אכל ממנו לא יברך. וכתב הבית יוסף כי המקור לכך הוא במסכת עירובין מ: אנה אקרא חדתא נמי אמנא זמן. פירש רש"י כשאני רואה דלעת חדשה משנה לשנה אמנא זמן. כן כתב הרמב"ם בפרק י' מהלכות ברכות – ב' הרואה פרי המתחדש משנה לשנה בתחילת ראייתו מברך שהחיינו. וכתוב בכל בו סימן פז' שזה שמברך שהחיינו כשרואה פרי המתחדש הוא דווקא כשרואה אותו בתשלום ברייתו. וכן כתב הרשב"א בתשובה. כתב רבנו מנוח ספר המנוחה שמתברר שאם שכח ולא בירך בראייה ראשונה אינו מברך בראייה שנייה. וכתב עוד, שאפילו רואהו ביד חבירו או על האילן מברך.

ונהגו העולם לקבוע הברכה בשעה שאוכל ממין חדש כמו שהחיינו על מצוות לולב וסוכה שקובעים בשעת קידוש היום, וכן כתבו רבינו ירוחם, ונהגו מימון בשם תוספות ברכות נט: הסמ"ק כתב הרואה פרי חדש ונהנה בראייתו מברך שהחיינו ואם אינו נהנה רק על אכילתו אינו מברך רק על אכילתו, וכן כתב הכל בו בסימן פז' וכתב עוד שמה"ם אינו מברך לעולם שהחיינו על שום דבר בראייתם כי אם כשהוא אוכלם וכן פשט המנהג. האחרונים נתנו נימוק לכך שעיקר הטעם לברכת שהחיינו הוא השמחה שזכינו להגיע לזמן החדש. דורות הראשונים שהיו תמימי דרך שמחו בראיית פרי חדש, הודו לה' על טובו וחסדו לכל העולם, ברכו על הראייה, אך היום שאין השמחה עד הנאת הגוף אין אנו מברכים שהחיינו אלא משלב האכילה.

פרטי הלכות

- א. הרואה פרי חדש מתחדש משנה לשנה, מברך: שהחיינו, ואפילו רואה אותו ביד חבירו או על האילן, ונהגו שלא לברך עד שעת אכילה. (מרן בשו"ע) ומי שבירך בשעת ראייה, לא הפסיד. (הרמ"א בהגה) ברכה זו הינה רשות, כלומר שאם לא מברך לא נענש, ומכל מקום ראוי לזהר שלא לבטלה. (משנה ברורה)
- ב. ואין לברך עד שנגמר תשלום גידול הפרי, ואם לא בירך בראייה ראשונה, יכול לברך בראייה שנייה. (הרמ"א בהגה)
- ג. מי שיודע שלא יקנה מהפרי החדש כגון שאזל, ורואה את הפרי אצל חבירו, מברך עליו שהחיינו, לפי התקנה המקורית. (ילקוט יוסף ג')
- ד. פרי שאינו מתחדש משנה לשנה, אין לברך עליו שהחיינו, ויש הנוהגים לברך אף הפרי מתחדש כל חצי שנה. ה. הברכה היא גם על ירקות חדשים המתחדשים משנה לשנה. (ילקוט יוסף ג')
- טו. אם לפני שני מיני פירות חדשים מברך על אחד ופוסט את השני. אורח שהביאו לו פרי חדש וברך עליו, ולאחר מכן הביאו לו עוד פרי חדש, צריך לחזור ולברך. (ילקוט יוסף ג')
- טז. מי שאכל מפרי חדש ולא בירך, שוב לא יכול לברך עליו באותה שנה, ויכול לברך על פרי אחר ולכוון לפטור אותו. (ילקוט יוסף ג')

אמרי בינה – מאמרי זוז"ל בשבוע המידות הטובות

ישתמש במידת השכחה לשכוח המצוות שעשה, כי אם יתן לב לזכור מצוותיו ותורותיו, וישכח רעותיו ותחבולותיו, אז יהיה צדיק בעיניו ולא ישוב. אך יזכור פשעיו, ויכתבם על ספר ויקראם, כדי שיזכור את כולם וישוב מכל אחד, ויתודה עליהם. אך על מצוות שעשה לא יחוש לזכור, ולעולם ידמה בעיניו כאילו הוא ריק ממצוות ומלא בעבירות. וישכח חטאת חבירו וימחל לו, וישכח מלבו שנאה וקנאה והרהורים רעים. ובעת התפילה ישכח מלבו כל דבר שבעולם, אך יעלה במחשבתו חסד השם, יתברך, וידבק בו בדיבור גדול. וכשהוא עושה צרכיו, ישכח מלבו כל דברי תורה ודברי קדושה, אך יחשוב בצרכי ביתו באותה שעה, ויחשוב שהוא מלא צואה, ובזה ישפיל לבו. כללו של דבר: לכל מצווה ומצווה יעשה מה שלא ישכחנה, כי "נר מצווה ותורה אור" (משלי ו כג). (על פי אורחות צדיקים - שער השכיחה)

המניע העמוק

הדברים זועקים להסבר: המעיין במדרשי פרשה זו מיד הוא נוכח, שאין מדובר כאן בכנופיה, השוכנת מחוץ לחוק ומתנגשת בו, אלא בטובי בניו של העם. אנשים, שהייתה להם מטרה. אנשים שהאמינו בה ועמדו במבחנה עד סופם המר.

אולם, בדומה למרגלים, גם מניע התקוממותו של קרח היה חיידק זעיר וממית, ששכן בעמקי ליבו. מידה רעה, שגרמה לטעותו הנוראה, ואשר עלתה לו בחייו. כן "זכה" ששמו נותר בזיכרון העם לדיראון עולם כמחרחר ריב, אבי המחלוקת לסוגיה. מה קרה לו? איזו חולשה אנושית דרדרה אותו אל התהום?

הבדיקה תוביל אותנו אל תוצאות מאלפות. נמצא, שתחילת הלהט המהפכני של קורח מקורו...בקנאה. קנאה פשוטה, שנקודה זעירה ממנה הייתה טמונה בליבו של אדם חשוב ומכובד זה.

קורח לא היה מודע לה, היא לא הפריעה לו לשגרת חייו. עד...עד שהגיע הרגע, שבו נתמנה אליצפן בן עוזיאל לנשיא שבט לוי בשם ה' (כמובא ברש"י בשם המדרש). אז, נכנסה הקנאה לפעולה. אז התעוררה לחיים, והחלה להכתוב את מהלך מחשבותיו ואת מעשיו.

הקנאה גזלה את מנוחת האיש, חיבלה בחופש מחשבתו ופעולתו: "אמר קרח: אחי אבא ארבעה היו... עמרם הבכור, נטלו שני בניו גדולה. אחד מלך ואחד כהן גדול. מי ראוי ליטול השנייה, לא אני?! שאני בן יצהר, שהוא שני לעמרם? והוא מינה נשיא את בן אחיו הקטן מכולם" (מדרש המובא בדברי רש"י) הוא חש כי נעשה לו עוול, כי קופח.

כך דרכם

"כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה', ומדוע תתנשאו על קהל ה'" (טז – ג). התורה בפרשת בהעלותך מעידה כי משה רבנו היה – ענו מכל האדם – אם כך לכאורה קשה כיצד באו קורח ועדתו בטענה – ומדוע תתנשאו על קהל ה'.

רבי נפתלי מרופשיץ מסביר, כי כך דרכם של בעלי מחלוקת ומחררי ריב לטעון נגד התנהגות הרב בתכונה או בהנהגה החיובית הכוללת אצלו. בהתאם לזה, כך היה מפרש את הפסוק בתהלים: "ויקנאו למשה במחנה לאהרון קדוש ה'" שכך הוא דרכם של כל בעלי המחלוקת ומחררי הריב, כי כל אשר תהיה התנהגותו של הצדיק ימצאו תמיד קובלנות נגדו ומגרעות בהליכותיו. אם מופרש הוא מן העולם ועוסק יומם ולילה בתורה ובעבודה, הרי הם שאין העולם מפיק ממנו שום הנאה ותועלת: ואילו אם הוא מעורב בדעתו עם הבריות ועוסק גם בצרכי ציבור, הרי הם טוענים שוב שהוא מבזבז מזמנו על ענייני הכלל ומבטל מתלמודו.

"ויקנאו למשה במחנה" משה שלימד תמיד תורה באוהלו שמחוץ למחנה מצאו בו חסרון על שאיננו בפנים המחנה ואינו מתערב בענייני העם.

"ולאהרון קדוש ה'" ואילו אהרון שאכן היה מעורב עם הבריות, רודף שלום ביניהם ומתעניין בגורלו של כל יחיד ויחיד, שוב מצאו בו חסרון שבהיותו קדוש ה' אין לו להתערב בענייני הכלל, כי אם להיות שרוי כל היום בבית המדרש. (מבוסס על מעיינה של תורה)

שמירת הלשון

(על פי חפץ חיים השיעור היומי)

שאלה: האם מותר לאיש או לאשה להתרחץ לרפואה בים מעורב,

במקום שאין הפרדה בים בין אנשים לנשים?

תשובה: ראשית נבאר שיש איסור חמור מאוד ברחיצה מעורבת של גברים ונשים, וכמו שאמרו חז"ל בברכות סא. כל העובר אחורי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא. ופירש רש"י, לפי שהיא מגביהה בגדיה, וזה מסתכל בבשרה. וכתבו התוספות, שזהו ברגיל בכך לפי שיבוא לידי ניאוף וסופו יורד לגיהנום. ובהגהות יעב"ץ כתב, שלא דווקא אשת איש, שהוא הדין גם בפנויה שמגרה יצר הרע בעצמו ומסלק הבושה מעל פניו. ונודע מה שאמרו בירושלמי ברכות פרק א', שהעינים והלב הם שני סרסורים של עבירה, העין רואה והלב חומד, ולכן נאמר ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם. וזו לשון הרמב"ם בפרק ד' מהלכות תשובה הלכה ד': המסתכל בעריות מעלה על דעתו שאין בכך כלום, שהוא אומר וכי בעלתי אותה או קרבתי אצלה, והוא אינו יודע שראיית העיניים עוון גדול הוא, שגומרת לגופן של עריות, שנאמר ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, וגורם לעכב את התשובה. וכבר אמרו חז"ל יומא עד: טוב מראה עיניים מהלך נפש, טוב מראה עיניים בגופה של אשה יותר מגופו של מעשה. והסביר הרמב"ם במורה נבוכים חלק ג' פרק ח', שיש בזה עניין נפלא מאוד, כי כשיחטא האדם בפועל בגופו, אמנם ימרה פי ה' מצד המקרים הנמשכים אחר חומריותו, ומכל מקום לא המרה אלא מצד בהמיות שבו. אבל המחשבה היא מסגולות האדם בחלק הכי נכבד שבו, וכשהוא מהרהר בעבירה נמצא שחטא בשכלו שהוא חלק הנכבד שבו, ואינו דומה חטאו של מי שעבר ושעבד עבד סכל כחטאו של מי שהעבד שכן נכבד וחשוב.

כבר האריכו בזה כמה גדולים בתשובותיהם לבאר חומר האיסור של רחיצה מעורבת בים או בבריכות שחיה. ולכן אפילו כשעושה כן לרפואה, אין מקום להתיי, ובפרט שיוכל למצוא מקום שאין שם תערובת עם נשים, לבלתי היות שם ערוב. וכתב הגאון רבי חיים פלאגי בספר מועד לכל חי(סימן ט'): אתרא דעל כ"ף ימא מותבה, יש בה עבירות חמורות יתר על שאר מקומות, על ידי שהולכים אנשים ונשים בחורים וגם בתולות לשחות בים, ובאים לידי עבירה, ורק בכדי שלא לספר בגנותם של ישראל אשמרה לפי מחסום ולא אעלה על דל שפתי מהרעות הרבות שנעשות שם, ועל ממוני העיר ומרביצי התורה לתת דעתם על כך, שישומו אנשי משמר אשר יסובבו שם לבל ינחו לשום אשה שתלך לשפת הים, ואפילו האומרת שהיא חולנית ועליה לרחוץ בים לרפואתה אין להאמין לה, וכל המניח את אשתו ללכת לשפת הים, סופו להיות עני וימות בחצי ימיו. ולכן לב אבות יהיה על בנים להקפיד על בנייהם הבחורים, וכן על בנותיהם, לבלתי יצאו לשפת הים, כי לא יבצר שיבואו לידי כמה תקלות ומכשולות.

סיכום: יש להימנע מרחיצה בים מעורב שאין בו הפרדה בין אנשים לנשים, בכל אופן, אף לצורך רפואה, אלא ימצא לו מקום נקי מתערובת עם נשים, לצורך רפואתו.

מצווה על מנהיגי צבור יראי ה' להשתדל להקים מקומות רחצה נפרדים, להציל רבים מעון, וכבר אמרו חז"ל בגיטין לז: כי חזקה שאין אדם עוזב היתר, כדי לאכול איסור. ולמוכחים ינעם ועליהם תבוא ברכת טוב. המזהיר והנזהר ירבה שלומם כנהר. (עפ"י שו"ת יחוה דעת חלק ה' -סג')

גדולי ישראל

רבי אברהם מטשכנוב – זכותא דאברהם – רבי אברהם נולד בשנת ה – תקמט', לרבי רפאל. בגיל צעיר ביותר קיבל תורה מאחד המיוחס שבין גאוני הדור רבי לייבוש חריף רבה של פלוצק.

עוד כשהיה צעיר, הרעיש את העולם בקדושתו, בחריפותו ובבקיאותו וכו', וממש לא הניח פינה בתורה שלא חידש בה, והכל לאמיתה של תורה". עד שאמרו עליו "האיש האלוקי גאון הגאונים". שימש כרבה של טשכנוב, וניהל ישיבה שבין תלמידיו נמנו רבי שלמה דוד מרגליות בעל חידושי מהרשד"ם, ורבי יוסף חיים קרא בעל "יורה ומלקוש" ועוד.

סיפורי מופת רבים התהלכו בפולין על צדקתו המופלאה, והיותו פועל ישועות בקרב הארץ, יחד עם תקיפותו בעמידה על המשמר נגד הרוחות הזרות שהחלו לפרוץ באותו תקופה. כך לחם במסירות נפש נגד כל שינוי קל במנהגי ישראל. מחיבוריו סודר "זכותא דאברהם", "אהבת חסד" ו"בית אברהם". רבי אברהם נלב"ע בשנת ה – תרלה.

אסור לשמוע דברי רכילות הקשורים באחרים, ועל אחת כמה וכמה כאשר מספרים לשומע כיצד אחרים שונאים אותם.

הערה: כשיש מטרה לתועלת בהבאת הדברים לידיעת השומע, יתכן שיהיה מותר לשמוע אותם. נרחיב על כך בהמשך.

אסור לשמוע דיבורים כיצד דיברו אחרים בגנות בני משפחתו או ידידיו של פלוני. בדרך כלל אין בשמיעת דברים אלו כל מטרה מועילה והיא גורמת לשומע לשנוא את האדם שעליו מדובר.

מלשון הפסוק "הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא" לומדים חז"ל שהתוכחה צריכה להעשות בלשון רכה ומבלי לבייש את החוטא. לפיכך, כשאדם מספר רכילות בחברת אחרים, עדיף שהשומע יחליף בעדינות את נושא השיחה ולאחר מכן יוכיח את המספר ביחידות. מותר למחות נגד רכילות באופן שהמספר יחוש אי – נוחות רק כאשר אין דרך אחרת להפסיק את דבריו.

סיפור השבוע

די הוותר זמן עמדו לרשותו של עורך הדין, ובזמן המרבה, בהתייחדו עם עצמו, היו מחשבותיו סובבות עולם ומלואו, על פי רוב הסבו לו מחשבות אלו צער וענוי נפש.

בלב לחוץ חשב על בני משפחתו, כיצד מתכללת אשתי? אולי מכרה את הבית כדי להחיות את נפש ילדה במצוקתה? החפצים, הכלים הנדירים הללו, ודאי נמכרו בזיל הזול. כאשר זקוקים לכסף קשה לעמוד על המקח יותר מדי.

הוא שוטט ברעיונותיו בגן ביתו, ערוגות הפרחים אותם נהג לטפח במו ידיו, השער הקטן אותו צבע להנאתו, לפני זמן מה, וקבע בו שלט באותיות מוזהבות... ולפתע נזכר ביהודי הכפוף הזקן שבא לבקש נדבה ביום סגריר... בלי להרגיש עלתה בו חמתו להשחית. הוא חרק בשיניו והחוה בידו תנועה כאילו לגרש את המחשבה הטורדנית.

גם ידידו של עורך הדין חלפו לפניו בעיני רוחו, בסך, מדי זכרו בחוג מכריו היה סומק פושט על פניו. מה גדולה היא החרפה! מה גדול הכאב! כיצד קורה לו כך לאדם רם מעלה ויהיר שיושלך לבור כלא כפושע נקלה!?

כאשר תמו ימי מאסרו היה מר וינגוט אדם שבור ברוחו וגופו, כמתכת נמסה היוצאת מכור ההיתוך היה עורך הדין. אישיותו הקודמת של טרם מאסר התנפצה לחלוטין, מוכן היה לגלוש ולהתעצב לפי התבנית שתקלוט אותו אליה.

הוא חזר הביתה באישון ליל, חסד בקש מן הממונים עליו לא לשחררו עם אור היום. בוש הוא להראות בפני מכריו בדמות זו של אסיר יוצא היוצא לחופשי. אשתו המתינה בחוץ כלה רועדת מהתרגשות ומתח לקראת הרגע בו תראה את בעלה, כי הלא נאסר עליהם להתראות במשך השנתיים בהם ישב בכלא.

הרהורים עצובים אפפו את מוחה עליה לאזור אומץ להתגבר על ולקבלו בהבעת פנים שמחה, כשתראה את בעלה שאסור היה שנתיים שלמות. היא לא ידעה אם ואיך השפיעו שנות המאסר והעינויים על נפשו? ומה מצב בריאותו הגופני? ..

ברכות

מזל טוב לבבית ושי בן שוהם הי"ו לרגל נישואיהם. (משפחות תפילין ושוהם) יהי רצון שיזכו להשכין השכינה בביתם בהקמת בית כשר ונאמן המושתת כל יסודות של אהבת תורה ויראת שמים לתפארת ישראל.

מזל טוב ליפעת יוני קאיבוב הי"ו לרגל נישואיהם. יהי רצון שיזכו להשכין השכינה בביתם בהקמת בית כשר ונאמן המושתת כל יסודות איתנים של אהבת תורה ויראת שמים לתפארת עם ישראל.

תשובות זזכה

התשובות הנכונות לפרשת בהעלותך הם:

1- ד' 2- ב' 3- ג' 4- ג' 5- ג' 6- ד' 7- ג' 8- ב' 9- ב' 10- ג' 11- ב' 12- א'
הזוכה בהגרלת הפתרונות לפרשת בהעלותך: אודיה טייכר הי"ו

תקציר משיבועות שעברו: הצדיק איש החסד, רבי נחום עסק במסירות בעבודת הקודש של איסוף צדקה מהציבור. לרוב הגישו לו את הצדקה בחפץ לב. בבוקר קר ואפרורי, עצר לפני בית נאה מוקף חצר וגינה, בו גר עורך הדין וינגוט ובני משפחתו. כששמע בעל הבית כי הוא מבקש צדקה, צעק עליו וגידף אותו. רבי נחום, פנה ושב על עקבותיו. אשת בעל הבית השקיפה מהחלון בדמותו המבוסס בוין.

מר וינגוט הלך אל מר קירשנקרוג, שהיה פקיד בכיר של שר האוצר, וידידו הנאמן. מר קירשנקרוג נהג ל"הבליע" לכיסו סכומים נכבדים מקופת הממשלה, ומדי פעם היה מעניק למר וינגוט "מתנות" נאות. בתמורה הבטיח לו מר וינגוט לעמוד לימינו ביום צרה. אולם כעבור מספר שבועות חשדו בהם, הם נעצרו ונשפטו מר קירשנקרוג לחמש שנות מאסר, וסולק מתפקידו. מר וינגוט לשנתיים מאסר.

מספר ימים שוטטה גברת וינגוט בביתה המפואר מדוכאת, אחרי כן החלה לטכס עצות כיצד לחלץ את בעלה מהכלא. עורכי דין ידידי בעלה, הפנו לה עורך ולא עזרו לה. גם עורכי הדין ששכרה תמורת הון עתק לא הועילו לה. בוקר אחד, הביטה בארנקה ולא מצאה בו פרוטה, אפילו כדי לקנות לחם לילדה... היא הביטה סביבה בעיניים מלאות דמע. בביתה היו כלים נאים ויקרים, תמורתם תוכל לקבל כסף, אולם איך תיפרד מכלים היקרים לליבה. היא ישבה בבית קודרת, הילדים בוכים, ולא יכולה להחליט, אם למכור את הרכוש או לגווע ברעב.

בעוד היא יושבת קפואה בבית, נשמעה נקישה על הדלת. בפתח עמד היהודי הקשיש שבעלה סילק לפני כמה שבועות כשבא לבקש תרומה. הוא אמר כי שמע כי בעלה נאסר וכי בא להציע עזרה. האשה פרצה בבכי. הוא היה האדם הראשון שהציע לה עזרה. רבי נחום שאל אותה: "לאיזה סכום זקוקה את כדי לכלכל את הבית למשך שבוע ימים?!"

אחרי מחשבה היא ענתה לו באנחה כי נדרש לה עשרים וחמישה רובל לשבוע. רבי נחום הוציא צרור מכיסו, וממנו נתן לה עשרים וחמישה רובל. ואמר "ריבוננו של עולם זן ומכלכל כל יצוריו, בעזרתו אביא אם ירצה השם סכום כזה מידי שבוע בשבוע". בתחילה חשבה שהיא חולמת, אך לאחר זמן קלטה במוחה כי אכן אמת ויציב הוא, היהודי הזקן והרחום העניק לה את הכסף. ואז הופיע חייוך של אושר פניה החיוך הראשון מהיום בו נאסר בעלה.

רבי נחום המשיך להביא לה את סכום הקצבה השבועית בצרוף מלות עידוד. ויעץ לה לא למכור שום חפץ מחפצי בעלה, מוטב לה להסתפק במועט ולא להחסיר בו מן החפצים אשר בעלה רגיל בהם.

המשך משיבוע שעבר: שנתיים ישב עורך הדין בכלא, שנתיים ימים שבהם הרגיש האסיר כל רגע וכל דקה של כל שעה ביממה, מלבד השעות הספורות בהן שקוע היה בשינה, שגאלה אותו לזמן מועט, מיסורי נפשו ומצוקתו.

חדר הכלא האפור, המיטה הצרה הקבועה ברצפה, השרפרף הבלתי נח והמכער, התקרה הקמורה המשחירה, הכתלים המסואבים והרצפה המלוכלכת, חברו כולם להשרות רוח נכאה על האסיר שירד מאיגרא רמא לבירא עמיקתא.

נר ה' נשמת אדם, גיליון זה מוקדש לעילוי נשמת:

מנשה בן רחמה בן פורת ז"ל	יחיאל (יחיא) בן יוסף ונעמה ארז ז"ל	מורי ורבי יעקב (מימון) בן ר' משה וסולטנה חורי ע"ה
רחמים בן ורדה נחום ז"ל	ליאור בן מרים אלקסלסי ז"ל	רחמים בן ורדה נחום ז"ל
חנה (חנינה) בת רובה עמור ז"ל	מימה בת יעיש ואיזה לבית פרץ ז"ל	מזל בת טובה ומשיח לבית חנימוב ז"ל
רחל בת מסעודה אלבז ז"ל	ת.נ.צ.ב.ה.א.	

יהי רצון שישלח הקב"ה רפואה שלימה לכל חולי עמו ישראל ובכללם ל:

אברהם בן מסעודה אמיר הי"ו שמעון בן רחמה דנינו הי"ו הילד בן ציון יונה בן חנה אביגיל הי"ו נוריאל בן גוהרה נאמן הי"ו לימור בת רינה נעים הי"ו זינה בת בואנו ניאזוב הי"ו נירית בת מזל אהרוני הי"ו שרה מזל טוב בת לאה סימן טוב הי"ו

מאוצרות התורה לילדים

ילדים יקרים בפרשתנו נקרא על מחלוקת נוראית - קורח ועדתו. ארבעה בנים היו לכהן בנו של לוי: עמרם, יצהר, חבורן ועוזיאל. קורח בנו של יצהר החליט לחלוק על משה, בן עמרם, והחל לבקש שותפים למחלוקת. ומדוע עשה שטות זו?

קורח ראה שאליצפן בן עוזיאל התמנה לנשיא של בני קהת, קינא בו ואמר: ארבעה הם בני קהת. עמרם שהיה הבכור נטלו בניו - משה ואהרן - גדולה וכהונה. השני בבנים הוא יצהר, ועל כן מן הצדק שאקח אני את הגדולה אחריהם. והנה משה ממנה את בנו של עוזיאל שהיה הצעיר בבני קהת ובכך הוא פוגע בכבודי, על כן אחלוק על משה וכך אבטל את כל המינויים שקבע משה.

כה מגונה היא מידת הקנאה, עד שגברה על פקחותו של קורח, והורידה אותו עד שאול. וכך אמר קורח הן כל העדה כולם קדושים, ומדוע זה אתם - משה ואהרן - מתנשאים ולוקחים לעצמכם את כל הגדולה? קורח נגרר הלאה וסחף עימו עוד ועוד אנשים.

אל קורח הצטרפו גם דתן ואבירם ואון בן פלת בני ראובן, ועוד מאתיים וחמישים בכורות, אשר התרעמו על כך שהעבודה בבית ה' נלקחה מהם ונמסרה לשבט לוי. אמר להם משה לקורח ועדתו נמתין עד הבוקר. ואז יודיע ה' מי ראוי לעבודת הלוויה, הכהונה ולקדושה.

שאלות לילדי כיתות א' עד ג' (לפחות חלק מהשאלות עפ"י "אוצרות התורה לילדים" שלמעלה)

1. לכהת היו ארבעה בנים, עמרם, יצהר, חבורן ועוזיאל. מי מהם היה אביו של קורח?

- א. עמרם.
- ב. יצהר.
- ג. חבורן.
- ד. עוזיאל.

2. כאשר קורח ועדתו יצאו נגד משה, אמר להם משה להמתין עד למחרת בבוקר, מדוע?

- א. רצה זמן כדי להתייעץ עם ה'.
- ב. היה מאוד עסוק באותו יום.
- ג. קיווה שיחזרו בתשובה.
- ד. תשובות א' וג' נכונות.

3. קורח ועדתו צירפו אליהם מאתיים וחמישים איש מבני ישראל, מה עלה בגורלם?

- א. נבלעו עם קורח ועדתו.
- ב. הם הבטיחו שלא יעשו זאת שוב וה' סלח להם.
- ג. יצאה אש מה' ושרפה אותם.
- ד. אף תשובה לא נכונה.

4. על קורח נאמר במדרשים שהוא גם נשרף וגם נבלע, מדוע?

- א. היה משבט לוי, ומהם לא מצפים להתנהגות כל כך רעה.
- ב. הוא גרם לכל המחלוקת.
- ג. הוא העליב את מה ואהרן.
- ד. כל התשובות נכונות.

שאלות עפ"י רשימי לכיתות ד' זה'

5. קורח ועדתו אמרו למשה "רב לכם" (פרק טז) מה כוונתם?

- א. ריב לכם - באתם לריב.
- ב. הרבה יותר מדאי לקחתם לעצמכם גדולה.
- ג. יש לכם רב - תשאלו שאלת רב.
- ד. אף תשובה לא נכונה.

6. "...ויצא פרח ויצץ ציץ ויגמול שקדים" (פרק יז) מדוע דווקא שקדים?

- א. זה קרה בטו' בשבט.
- ב. זהו פרי חביב על כולם.
- ג. זה הפרי שממהר להפריח, כי ה' ממחר לפגוע במערערים על הכהונה.
- ד. א' וג' נכונות.

7. "וַיִּנְחָשׁ לְכֶם תְּרוּמַתְכֶם פְּדָגָן מִן הַגִּזְוֹן וְכַמְלָאָה מִן הַיָּקֵב" מה הפירוש וְכַמְלָאָה?

- א. יקב מלא לגמרי.
- ב. סוג של ענבים המשמש ליין.
- ג. לשון בישול- תבואה שנתמלאה.
- ד. ב' וג' נכונות.

8. "...וַתִּדְתֶּן וְאַבִּירְכֶם וְצִאוּ עֲבָדֵיכֶם וְנִשְׁיָחֶם וְנִשְׁיָחֶם וְנִשְׁיָחֶם וְנִשְׁיָחֶם" (פרק טז) מדוע הם ניצבו?

- א. לכבודם של משה ואהרן שבאו אליהם.
- ב. לכבוד אהרן שבא אליהם.
- ג. לכבוד כבוד ה' שנגלה בענן.
- ד. יצאו בקומה זקופה, לגדף את משה.

שאלות עפ"י רשימי לכיתות ו' עד ח'

9. מה כוונת התורה בפסוק "...ברית מלח עולם...?"

- א. ברית המילה נצחית כמו מלח.
- ב. הברית עם אהרן היא כברית עם המלח שלא מסריח לעולם.
- ג. הכשרת בשר רק על ידי מלח.
- ד. א' וב' נכונות.

10. כשסירבו דתן ואבירם לבא למשה כתוב "וַיִּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל ה' אֵל תִּפְּן אֶל מִנְחָתָם..." (פרק טז) למה הכוונה "ויחר למשה מאוד"?

- א. כעס מאוד.
- ב. נפגע מאוד.
- ג. הצטער מאוד.
- ד. כל התשובות נכונות.

שאלות לכיתות ה' עד ח' - ממפרשים אחרים על התורה

11. "...אֵת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקִרְחָ וְאֵת כָּל הַכֹּהֲנִים" (פרק טז) - לפי פירוש הרמב"ן מה ההדגשה "כל האדם"?

- א. כולל את נשות הבנים.
- ב. כולל את החתנים.
- ג. כולל את כל העבדים והשפחות.
- ד. כל התשובות נכונות.

12. "וַיֹּאמֶר ה' אֶל אֶהֱרֹן בְּאַרְצָם לֹא תִתְחַלְלֶנּוּ" (פרק יח) - לפי פירוש הרמב"ן כיצד יתכן, הרי הם קיבלו את ערי המקלט?

- א. כוונת הפסוק היא, חוץ מערי המקלט.
- ב. ערי המקלט ניתנו ללוויים ולא לכהנים.
- ג. ערי המקלט שניתנו להם, הם לצורך ישראל.
- ד. א' וג' נכונות.

לימוד פורה ומהנה

כללי השתתפות

- ❖ להניח בתיבה בבית הכנסת הספרדי המרכזי, בבית משפחת בוחניק. או לדוא"ל - nimsin@zahav.net.il בתוך שבועיים.
- ❖ בין הפותרים נכון יוגרל ספר או שובר קניה בסך 20 ₪ למימוש בכלבו כוכבי, או במתנת חן. המתמידים חומש מלא יזכו בפרס ללא הגרלה.